

Oslo, 1. mars 2023

Hørings svar – forslag til endring i forskrift (digitale kurs)

Studieforbundet Funkis viser til høring om forslag til endringer i forskrift om studieforbund.

Departementene foreslår å endre dagens krav til fysiske kurs og kurs ved bruk av elektronisk kommunikasjon (digitale kurs). Samtidig foreslås at forskriftens tittel endres i tråd med departementets navneendring med virkning fra 1. januar 2022.

Bakgrunnen for forslaget

Studieforbundet Funkis (Funkis) støtter bakgrunnen og begrunnelsen for forslaget.

Digitale kurs kan i mange tilfeller gjennomføres mer fleksibelt enn fysiske kurs, og inkludere flere deltakere som normalt ikke ville hatt mulighet til å reise for å delta på fysiske samlinger. Dette gjør at flere får tilgang til kunnskap og kompetanse til en lavere kostnad for deltakeren. Departementet legger til grunn at studieforbundet og arrangøren skal vurdere hva som er egnet undervisningsform på hvert enkelt kurs og dette er vi enige i.

Tilrettelegging for Funkis sine deltakere med særlige utfordringer

Funkis og våre medlemsorganisasjoner har store behov for å kunne tilrettelegge våre kurs for å sikre at flest mulige deltakere kan delta. Tilretteleggingstilskudd er et viktig middel for å redusere merkostnader. Funkis er opptatt av at endring i forskriften også sikrer at tilretteleggingstilskuddet vil tilpasses en ny forskrift.

Digitale møteplasser er særlig viktig for våre medlemsorganisasjoner, som har deltakere med sykdommer og sjeldne kompliserte diagnoser. Funkis representerer de som har størst utfordringer med tanke på særlige tilrettelagte opplegg ved deltakelse på kurs. En oppmykning av kravene med tanke på digitale kurs er viktig både pga. fysiske og psykiske utfordringer deltakere i våre medlemsorganisasjoner har. Noen av de gruppene Funkis representerer er også små diagnosegrupper med, liten mulighet til å treffes fysisk og uten et oppbygd organisasjonsapparat. Digitale kurs som en del av forskriften er et svært viktig tiltak med tanke på muligheten til å samle disse deltakerne.

Vi mener at forslaget styrker studieforbundenes mandat til å ta en tydeligere rolle i arbeidet med å fremme inkluderende digitalisering, ivareta tilrettelegging for våre sårbare grupper, medborgerskap og demokratiske verdier på digitale møteplasser.

Funkis opplever i dag at digitale kurs gir mulighet for at flere kan delta. Å delta på fysiske kurs kan for mange medføre lang reisevei, og dermed være fysisk og psykisk belastende. Digital deltakelse er her et viktig tiltak for å inkludere flere. Samtidig kan også digitale kurs skape noen hindre for deltakelse. Vi opplever at mange av våre deltakere ikke har fått tilstrekkelig opplæring for å kunne delta på digitale kurs. I tillegg er det flere som ikke har verktøy som de trenger for å delta på digitale kurs. En forskriftsendring hvor digitale kurs blir inkludert betyr et større ansvar for studieforbund og kursholdere å sikre god tilrettelegging for at flest mulig kan delta. Dermed bør innretningen på tilretteleggingstilskudd inkludere digitale utfordringer.

Vi må sikre en inkluderende digitalisering!

For våre medlemsorganisasjoner er det særlig voksenopplæringslovens § 4. bokstav; a, b, c og d, som er viktige med tanke på at deltakelsesmuligheter utvides gjennom digitale kurs.

Voksenopplæringslovens overordnede mål bokstav c: å bekjempe utenforskap og bidra til inkludering er et særlig sterkt prinsipp for Funkis.

Kurs ved bruk av elektronisk kommunikasjon

Funkis støtter departementets forslag om å fjerne kravet om at minst halvparten av kurset skal gjennomføres som fysiske samlinger. Vi mener at studieforbundene og arrangørene vurderer hva som er egnet undervisningsform og at både kursledere og deltakere ønsker å benytte den undervisningsformen som er mest hensiktsmessig. For Funkis er det særlig viktig å kunne gjøre en selvstendig vurdering i forhold til tilrettelegging for våre grupper som har ekstra utfordringer.

Begrunnelse for valg av undervisningsform

Funkis støtter ikke departementets forslag om å innføre et krav i forskriften til begrunnelse for valg av undervisningsform, fordi dette er et unødvendig og byråkratiserende tiltak. Særlig arbeidskrevende er dette for Funkis med sin saksbehandling av tilrettelegging og tilskuddsordningen tilretteleggingstilskudd. Vi mener at dagens krav om at kurset skal bruke en godkjent studieplan allerede forutsetter at studieforbundet har gjort en aktiv vurdering av kursets innhold, læringsmål, målgrupper, kursansvarlig, bruk av læringsressurser, metoder og varighet. Forslaget til departementet innebærer at studieforbund, på generelt grunnlag, skal angi hvordan kurs skal gjennomføres, uten å ha kjennskap til forutsetningene og deltakerne på de konkrete kursene som skal bruke studieplanen i fremtiden. Dette mener vi er uheldig.

Funkis mener at planlagt undervisningsform i studieplanen uansett ikke bør være til hinder for en konkret vurdering av hvilken undervisningsform som er mest egnet, og som gir best læringsutbytte for deltakerne på hvert enkelt kurs. Vi viser til at medvirkning fra deltakerne er et viktig voksenpedagogisk prinsipp, og mener at kurslederen og deltakerne i fellesskap har ansvar for å tilpasse undervisningsformen ut fra bl.a. kursets formål, læringsinnhold, målgruppe, deltakere og dens behov for fleksibilitet.

Funkis foreslår at setningen «Studieforbundet eller medlemsorganisasjonen skal i studieplanen vise hvilken undervisningsform som benyttes og begrunne valg av undervisningsform.», og tilhørende merknader strykes fra forskriftsforslaget.

Krav til samtidighet

Funkis støtter departementets forslag om å videreføre kravet til samtidighet. Det er positivt at departementet trekker fram verdien av dialog og medvirkning blant deltakerne i studieforbundenes kursaktivitet, men vi tror ikke at et generelt krav om samtidig deltakelse er den beste måten å sikre god dialog og deltakermedvirkning på kurs.

Funkis mener at det finnes gode fysiske og digitale læringsformer som kan ivareta behovet for dialog og deltakermedvirkning uten å forutsette samtidig deltakelse fra alle deltakerne på kurset. Kurs kan f.eks. ha innslag av gruppearbeid eller individuelle øvelser, som i noen tilfeller må gjennomføres asynkront for å sikre best mulig læringsutbytte gjennom fokus, veiledning og oppfølging. Det kan imidlertid være utfordrende å registrere timer på slike kurs etter dagens regelverk.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Departementets forslag om å innføre et krav til begrunnelse for valg av undervisningsform medfører behov for endringer i allerede godkjente studieplaner. Funkis har pr. dato 259 studieplaner i sin portefølje og mange komplekse planer med tanke på de mange medlemsorganisasjonene (94 stk.) vi har.

Vi ber derfor om at studieforbundene gis god frist til å etterleve et eventuelt krav som måtte bli gjennomført.

Med vennlig hilsen Studieforbundet Funkis

Roger Håkon Skår

Generalsekretær

Odd Erik Randen

Seniorrådgiver